

Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitimine Genel Bir Bakış

Mehmet Zeki Ilgar¹ ve Semra Coşgun Ilgar²

Abstract: In parallel to developments in the World, within 10 years, it is assumed that this education level will be reconstruct as Early Childhood Education in Turkey; enrollment ratio and quality of education will improve. Positive impacts of family educations carried out and modernization of education system in our country will be perceived in deeper manner especially in early childhood education. In this study, literature review is conducted examining qualitative and quantitative developments and changes in Early Childhood Education since proclamation of the republic. Examination of developments in early childhood education shows that although there have been prudential strategic decisions and great quantitative developments; quantitative and qualitative developments did not reach desired level. It is believed that reconsideration of education as a 4+4+4 system and reconstructing grade 5-8 as an early childhood period will resolve current problems in the education system.

Keywords: early childhood education, strategic decision, Turkish education system, 4+4+4 system

Özet: Dünyadaki gelişmelere paralel olarak önümüzdeki 10 yıl içinde ülkemizde bu eğitim kademesinin Erken Çocukluk Eğitimi adıyla yeniden düzenleneceğini; okullaşma oranlarında ve eğitim kalitesinde ciddi bir iyileşmenin gerçekleşeceğini öngörüyoruz. Ülkemizde sürdürülen aile eğitimi etkinliklerinin ve eğitim anlayışındaki çağdaşlaşmanın olumlu yansımaları başta erken çocukluk eğitimi alanında olmak üzere gelecekte daha belirgin olarak hissedilecektir. Bu çalışmada cumhuriyetin ilanından günümüze kadar geçen süre içerisinde Erken Çocukluk Eğitimi alanında niceliksel ve niteliksel gelişmeler ve değişimler ilgili alan yazın taranarak ele alınmıştır. Cumhuriyet’ten günümüze kadar olan gelişmelere bakıldığında erken çocukluk eğitiminde ileriye dönük stratejik kararların alındığı ve nicelik olarak büyük gelişmeler olduğu, ancak, niceliksel ve niteliksel gelişmeler ve değişimlerin istenilen düzeye gelemediği görülmüştür. 4+4+4 uygulaması revize edilecek İlkokulların 5-8 yaş arası erken çocukluk dönemine yönelik eğitim kurumları haline getirilmesiyle eğitim sistemindeki tıkanıklığın aşılanacağına inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: erken çocukluk eğitimi, stratejik karar, Türk eğitim sistemi, 4+4+4 sistemi

¹Istanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ilgarmehmet54@gmail.com

²Bağcılar Belediyesi, Kadın-Aile-Kültür-Sanat Merkezi semracosgun2010@hotmail.com

Giriş

Geçtiğimiz yüzyıl boyunca gelişim psikologları erken çocukluk dönemini 0-6 yaş olarak ele almışlardır. Son yıllarda yapılan araştırmalarla beyin gelişimi, bilişsel, dil, fiziksel-motor, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında gelişim hızı ve diğer özelliklerinin 0-8 yaş arası benzerlik gösterdiğini ve bu nedenle erken çocukluk döneminin bu zaman dilimini içermesi gerektiği görüşü ağırlık kazanmıştır.

Erken çocukluk gelişimi, çocukların hayatın erken dönemlerindeki (0-8 yaş) fiziksel, mental ve sosyal gelişimini kapsamakta ve beslenme, sağlık, zihinsel gelişim ve çocukların sosyal iletişimleri için gerekli tüm girişimleri içermektedir(Özmert, 2005).

Erken çocukluk döneminde yapılacak girişimlerin önemi sadece erişkin döneme ve topluma getireceği faydaların ve tüm çocukların temel bir hakkının olması yanı sıra çocukların beyin gelişim süreçlerindeki özelliklerden kaynaklanmaktadır(Mustarda,2002, akt. Özmert,2005)

Erken çocukluk dönemi, birçok kaynakta 0-6 yaşları arası olarak tanımlansa da, bazı kaynaklar bu dönemin 0-8 yaş arasını kapsadığını belirtmektedir. Örneğin, UNICEF'in 2001 Yılı Dünya Çocukları Durumu yayınında erken çocukluk gelişiminin çocukların doğumdan sekiz yaşına kadar olan zaman dilimini ve bu süre içinde çocukların gelişimi için yapılması gereken tüm politika ve programları kapsadığı ifade edilmiştir(UNICEF'in 2001)

Erken çocukluk gelişimi, çocukların hayatının erken dönemlerindeki fiziksel, mental ve sosyal gelişimlerini kapsamakta ve bu gelişimi etkileyebilecek beslenme, sağlık, zihinsel gelişim ve çocukların sosyal iletişimleri için gerekli tüm girişimleri içermektedir. Çocukların biyo-psikososyal, moral ve entellektüel gelişimleri çevresel ve genetik faktörlerden etkilenmektedir(Bertan ve ark.2009).

Çocuklara erken yaşlarda yaratıcı deneyimler sunulduğunda gelecek gelişimlerini büyük ölçüde etkiler. Erken deneyimler ne kadar zengin olursa şimdiki ve gelecek ihtiyaçlarını kavramaları ve eğilimlerini geliştirmeleri o kadar mümkün olacaktır. Yaratıcılıkla ilgili hemen hemen herkesin bir görüşü ve yaptığı bir tanımı vardır. Ancak yaratıcılığın tanımlanması oldukça güçtür ve bu konuda alanda oldukça fazla tartışma mevcuttur (Gardner, 1993; Fisher, 2003).

Bu görüşlerin ışığında artık erken çocukluk döneminin 0-8 yaş arasını kapsadığı; gelişimin ve öğrenmelerin hızı, bilinçaltının oluşumu ve öğrenmeler açısından kritik dönem olduğunu kabullenme doğrultusunda eğitim anlayışımızı yenilemek durumundayız.

Tarihsel Süreç

Dünyada ve ülkemizde sanayileşme sonrası ortaya çıkan Erken çocukluk eğitimi daha çok, okulöncesi eğitim adıyla bilinmektedir. Bu eğitimi, çalışan kadınların çocuklarını büyütme uğraşısı olarak görme çarpıklığından; gelişim ihtiyaçlarını karşılama, gelişimi destekleme, onları hayata ve ilköğretime hazırlama amaçlı eğitim süreci olarak görme anlayışına geçiş devam etmektedir.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen ülkemizde 21.yüzyıla girerken başta eğitim olmak üzere birçok alanda meydana gelen gelişmeler ve sorunlar ile çözüm önerilerinin tartışılmaya başlaması gelecek açısından ümit vericidir. Erken çocukluk eğitimi alanı da bunlardan birisidir. Cumhuriyetin ilan edildiği 1923 yılında 80 okulöncesi eğitimi kurumu, 136 öğretmen ve 5.880 öğrenci varken; bu sayı 2010-2011 Öğretim yılında Kurum Sayısı:11.282, Anaokulu Sayısı: 3.87, Öğretmen Sayısı: 34.512 ve Öğrenci Sayısı: 980.654 olmuştur.

Eğitim tarihine baktığımızda küçük çocukların eğitilmesi düşüncesinin M.Ö. 400 lü yıllara kadar uzandığı görülmektedir. Ancak uygulamada çocuklar 7 yaş sonrası (okulçağından itibaren) okullara alınmaktadır. Bu anlayış 18.asırdan sonra da etkili olmaya devam etmiştir. Çok sayıda düşünür ve eğitimci, çocuk eğitimi üzerinde önemle durmuş ve günümüze ışık tutan görüşler ortaya koymuşlardır. Çocuk gelişimi konusunda ilk olarak çalışanlar ve okul öncesi eğitime öncülük edenler tıp doktorları ve sosyal reformcular olmuştur(Yörükoğlu,1992).

Ülkemizde Okulöncesi eğitimin gelişimine baktığımızda inişli çıkışlı bir yapı görmekteyiz. Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde (1816 yılından itibaren) 3-6 yaş arasındaki çocuklar için özel anaokulları açılmaya başlamıştır.1915 yılında “Ana Mektepleri Nizamnamesi”nin yürürlüğe girmesi ile anaokulları resmîyet kazanmıştır.

Yıkılan imparatorluğun mirası olarak 1923 yılında Cumhuriyetin ilan edildiğinde İmparatorluktan geriye kalan topraklar üzerinde 80 anaokulunda 5.580 çocuk ve 136 öğretmen bulunmaktadır (Başal, 1998).

Sonraki yıllarda okulöncesi eğitimde okullaşma oranının yeterli düzeye çıkarılmamış olmasının en önemli nedenlerinden birini şöyle ifade edebiliriz: erken çocukluk eğitimi kurumlarında sunulan hizmet ‘çocuk bakıcılığı’ gibi görüldüğünden ve anaokulları çalışan annelerin çocuklarını verdikleri ‘yuva’lar olarak algılandığından (Çağlar, 1999) gereken ilgiyi görememiştir. Oysa gelişim psikolojisi alanında yapılan araştırmaların ortaya koyduğu bulgular çocuğun kişilik özelliklerinin büyük bir bölümünün ilköğretim çağından önce geliştiğini göstermektedir.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında okulöncesi eğitime gereken önemin verilmemesinin bir diğer nedeni 1928 yılında yeni kabul edilen alfabenin halka öğretilmesi öncelikli eğitim politikasının uygulanmış olmasıdır. Bu politikanın bir yansıması olarak ilköğretime ağırlık verilmiş; okulöncesi eğitim üzerinde ise fazla durulmamıştır. İlköğretime öğretmen yetiştiren kurumlarla ilgili tartışmalar arasında Okulöncesi eğitime öğretmen yetiştirme konusunda yetersiz kalınmış; altyapıyla ilgili yetersizlikler ve yanlış eğitim politikaları bu alanda yapılması gereken düzenlemeleri geciktirmiştir.

Eğitim alanındaki geri kalmışlığın yaygınlığı ve sorunları yukarıdan aşağıya doğru çözüme düşüncesi gibi nedenler de okulöncesi eğitimin gelişmesini engelleyen başka bir faktördür. Eğitimle ilgili sorunların çözümünde “tuba ağacı modeli” diye adlandırılan anlayışın sonucu olarak öncelik sırasını yükseköğretim-ortaöğretim-ilköğretim-okulöncesi eğitim olarak ele almayı zorlamış ve okulöncesi eğitime bir türlü sıra gelmemiştir. Bu arada 2.dünya savaşının yaşandığı dönemlerde askeri harcamaların artması ve ekonomik krizler nedeniyle bütçeden eğitime ayrılan payın azalması da sıkıntıları arttırmıştır. Çok partili hayata geçişle ekonomi ağırlıklı politikalar uygulanarak gerçek çözümün önce eğitim sorunlarının çözümünden geçtiği gerçeği iyi algılanamamıştır.

Türkiye’de okulöncesi eğitim ile ilgili önemli gelişmeler 1960 yılından sonra dikkati çekmekte ve kurumsal eğitim bakımından yavaş da olsa, kademe kademe önemli hareketlerin başladığı görülmektedir. Uygulamada istenilen seviyeye ulaşılamamış olmakla birlikte, çocuğun korunmasını ve halkın eğitimini zorunlu kılan 1961 Anayasasını takip eden devrede, okulöncesi eğitimi konusunda çeşitli çalışmalar yapılmış, konu çeşitli beş yıllık kalkınma planlarında ele alınmış, ne var ki istenilen hedeflere tam olarak ulaşılamamıştır (Öz, 1983; Gönen, 1990).

Bu alanda ciddi bir açılımın 27 Mayıs askeri müdahalesinden sonra gerçekleşmiş olması da ilginçtir. Çok ilginçtir ki; ülkeyi yöneten sivillerin 30-40 yılda ihmal ettiği erken çocukluk eğitimi askeri yönetim zamanında önem kazanmaya başlamıştır.

Okul öncesi eğitim alanında hizmet sunacak öğretmenleri yetiştirmek amacıyla 1960 yılında Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda “Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü”nün açılması eğitim sistemimiz açısından önemli bir adım olmuştur.

1961 yılında yürürlüğe giren “222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu”nda okul öncesi eğitim kurumlarına, zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş çocukların eğitildiği ve isteğe bağlı bir ilköğretim kurumu olarak yer verilmesinden sonra, okul öncesi eğitimi ile ilgili çalışmalara hız verilmiştir.

5-15 Ocak 1962 tarihinde toplanan Yedinci Milli Eğitim şurası, okulöncesi eğitimin önemini etkin bir şekilde gündeme getirmiş ve bu konuda verilmesi gereken hizmeti belirlemiştir. Yedinci Milli Eğitim şurasından sonra, 16 Haziran 1962 tarihinde ilk “Anaokulları ve Anasınıfları Yönetmeliği” yayınlanmıştır (Ural, 1986). Bu yönetmeliğin uygulanmasından sonra Türkiye’de resmi ve özel kuruluşlarca, yuva ve anaokulları yaygınlaşmış ve hizmet verilen çocuk sayılarında önemli bir artış görülmüştür (Oğuzkan ve Oral, 1983; Akt. Başal, 1998). Bundan sonraki dönemlerde erken çocukluk eğitiminin önemi ve yaygınlaştırılması Hükümet programlarında, Kalkınma plânlarında, eğitim komisyonlarında ve Millî Eğitim Şûralarında yer almaya başlamıştır.

1973 yılında yürürlüğe giren “1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu”nda Türk Millî Eğitim Sisteminin genel yapısı içinde, okul öncesi eğitime, örgün eğitim sistemi içinde yer verilmiştir (Bilir ve ark.1998).

Ülkemizde 21.yüzyılın başlarından itibaren birikmiş eğitim sorunlarından sıra yeni gelmiş gibi; erken çocukluk eğitimi yaygınlaştırma ve zorunlu eğitimin bir parçası haline getirme konusunda yaygın bir anlayış değişimi kendini hissettirmeye başlamıştır.

Yakın gelecekte eğitim sisteminin çağın gereklerine uygun olarak yapılandırılması çalışmalarının erken çocukluk eğitimine gereken önemi verecek şekilde sağlıklı bir yönelim göstereceğine inanıyoruz.

Tablo: Cumhuriyet Döneminde Okul Öncesi Eğitim Milli Eğitim İstatistikleri, (2005); TÜSİAD raporu(2005)

YILLAR	OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMU		ÖĞRETMEN SAYISI	ÇOCUK SAYISI
	KURUM SAYISI	ANAOKULU SAYISI		
1923-1924	80		136	5.880
1940-1941	51		60	1.690
1950-1951	52		71	1.760
1960-1961	64		104	2.730
1970-1971	413	6	743	10.714
1980-1981	2.007	12	2.874	43.545
1990-1991	3.625	27	6.624	113.388
2000-2001	8.996	978	12.265	228.503
2004-2005	16.016	1.384	22.030	434.771

Yukarıdaki tablo incelendiğinde Cumhuriyet döneminde Okulöncesi Eğitim alanında 1970 yılından itibaren belirgin bir gelişme görülmektedir. Ancak bu gelişim çağında bulunan çocukların sadece şanslı olanların bu eğitimden nasiplendiklerini söylemek hata olmayacaktır. 20.yüzyılın sonlarında 1992 yılında 3797 Sayılı Kanunla Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü kurulmuş olması Okul öncesi eğitime verilen önemin arttığını göstermektedir.

2011 yılında gelinen noktayı Okulöncesi Eğitimde Farklı Yaklaşımlar konulu 1.Okulöncesi Sempozyumunda açış konuşmasını yapan MEB Okulöncesi Eğitim Genel Md. Yard. S. Dikmen şöyle ifade etmektedir: "Okul öncesi eğitim alanında son 10 yılda çok önemli bir aşama kaydedildi, 4-5 yaş grubunda okullaşma oranında yüzde 43'e ulaşıldığı ve toplam 57 ilde 5 yaş zorunlu eğitim uygulaması başarıyla sürdürülmektedir 2010-2011 Öğretim yılında Kurum Sayısı:11.282, Anaokulu Sayısı: 3.87, Öğretmen Sayısı: 34.512 ve Öğrenci Sayısı: 980.654 olmuştur (samanyoluhaber.com).

Son 10 yılda erken çocukluk eğitiminde okullaşma oranının hızla artması, bina ve malzeme konusunda ciddi çalışmaların yapılmaya başlanması,5 yaşındaki çocuklar için ülke genelinde zorunlu eğitim uygulamasına geçişin kararlaştırılmış olması memnuniyet verici gelişmelerdir. Ülke yönetiminde söz sahibi olan siyasetçilerin ve eğitim yöneticilerinin okulöncesi eğitimin geleceği konusunda kararlı bir tutum içerisinde olmaları umudumuzu canlı tutmaktadır.

Erken çocukluk eğitiminin geleceği konusunda, TÜSİAD(2005) raporunda Kırsal alandan kentsel alana göçün, kadının statüsündeki değişimin ve kentsel dönüşüm sürecinin hızlanmasının belirleyici olacağı öngörülmektedir.

Aile eğitimi konusundaki resmi, özel ve yerel çalışmaların da yakın gelecekte sonuç vereceğini düşünülmektedir. Son 10 yılda giderek hızlanan toplumsal gelişmelerin olumlu sonuçlarının eğitim alanına ciddi yansımalarının olacağı umulmaktadır.

Okulöncesi çağda çocuğa sağlanan eğitim ve desteğin maliyeti, maliyetten tasarruf yolları, maliyete göre beklenen fayda analizleri eğitim politikacılarını, eğitimcileri, aileleri ve tüm toplumu ilgilendirmektedir. Bilimsel çalışmalar okulöncesi eğitimin çocuğa katkısı ve uzun vadede topluma yararı olduğunu gösterirken, ülkemizde okulöncesi eğitim gelişme ve yaygınlaşma açısından sorunlar yaşamaktadır. Okulöncesi eğitim zorunlu değildir. Milli Eğitim Bakanlığı, okulöncesi genel müdürlüğü ülke genelinde 4-6 yaş çocukların % 21 inin okulöncesi eğitim kurumlarına devam ettiğini, 0-3 yaşta bu oranın % 2 olduğunu söylemektedir (Ural, 2003).

Bu oranlar yörelere göre farklılık gösterirken, eğitim kurumları daha çok il ve ilçe merkezlerinde bulunmaktadır. Ülkemizdeki okullaşma oranları gelişme göstergesi olarak kabul edilebilir. Ülkemizde de okulöncesi eğitim zorunlu olmamasına rağmen pek çok aile 4-6 yaş dönemindeki çocuğunu anaokulu ve anasınıfına göndermek istemekte ve eğitimcilerin çoğu zorunlu okulöncesi eğitimi savunmaktadır. Okulöncesi eğitimin giderek öneminin anlaşılmasıyla görülen toplumsal değişim, toplumda kurumsal eğitim talebi ve okulöncesi eğitimin zorunlu olması isteğini ortaya çıkarmıştır. Kurumsallaşma alanında eksikler olduğu için alternatif modeller devreye girmekte, özellikle üniversiteler, sivil toplum kuruluşları okulöncesi eğitime destek ve eğitim sağlamaktadır (Yavuzer, 1989; Oktay, 1999).

Eğitim Sen’in 2011-2012 eğitim-öğretim yılına ilişkin yaptığı araştırmalar, Türkiye’de okulöncesi okullaşma oranının çok düşük seviyelerde olduğu ortaya koymuştur. Araştırmada, 3 ile 5 yaş grubunda okullaşma oranının toplamda yüzde 29.85’dir. 3 ile 5 yaş arasındaki kız çocukları için yüzde 29.43; erkek çocukları için ise yüzde 30.3 seviyesinde olduğu, 4 ile 5 yaş grubuna bakıldığında ise toplamda yüzde 43.1, kız çocukları için yüzde 42.47; erkek çocukları için ise yüzde 43.7 seviyesinde olduğu görülmüştür. Tüm yaşlar bazında ise bu oran % 37 olarak açıklanmıştır (Demiröz, 2013).

2012-2013 Öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan 4+4+4 sistemiyle 60 ve 66 aylık çocukların ilkokula kabul edilmeleriyle Erken Çocukluk Eğitimi alanında kafa karışıklığının devam ettiği görülmektedir. Bu uygulamayla erken çocukluk eğitiminde okullaşma oranının artırılması konusunda yapılan çalışmalara son verilmiş olması talihsizlik olarak değerlendirilmektedir.

Mevcut eğitim sistemimiz son şekliyle de çağın gereklerine cevap verebilmekten çok uzak görünmektedir. Sekiz yıllık kesintisiz eğitim hatasından dönülmekle birlikte erken çocukluk döneminin bir yılı ilkokula eklenilerek bir tür yasak savma yapılmıştır. Yapılması gereken yeni bir ruhla ve heyecanla bilimsel temellere dayanarak sistemi revize etmektir. Bu yeni sistemde ilkokul erken çocukluk eğitimini de kapsayacak şekilde ikişer yıllık evreler ve dört yıllık zorunlu eğitim dönemlerinden oluşturulmalıdır.

Küreselleşme sürecinin tüm hızıyla devam ettiği günümüzde bilinçli bireyler yetiştirerek hedeflenen olumsuzlukları azaltmak ve etkisizleştirmek mümkün olacaktır. Elbette sürdürülebilir kalkınma ve gelişmenin değişimi iyi yönetmekten geçtiğini bilerek eğitim sistemimizi baştan ayağa yenilememiz gerektiğini artık iyi anlamalıyız.

21.yüzyılın başından itibaren son iki yüzyılda etkili olan klasik eğitim anlayışının geliştirmekten çok; ruh sağlığını bozan ve pasifleştiren sonuçları artık saklanamaz hale gelmiştir. Gelişimin çok hızlı olduğu erken çocukluk dönemi diye adlandırdığımız 0-8 yaş

arasında uygun bir eğitim veremediğimiz için çocuklarımızın beyin gelişimi, bilişsel, dil, fiziksel-motor, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında geri kalmaları önlenememektedir.

Öneriler

Eğitim alanında yaşanan tartışmalar mevcut sistemin yerine yeni bir yapı oluşturulması zamanı gelmiş te geçmektedir. Basit şekliyle yeni sistem doğumdan itibaren yaşamın ilk yıllarını ikiye yıllık evreler ve dörder yıllık kademeler şeklinde düzenlenmelidir. 4+4+4 uygulaması zaman kaybedilmeden yeniden ele alınmalıdır. İlkokul adını verdiğimiz kurumlar 5-8 yaş arası erken çocukluk eğitimi kurumu şeklinde ve zorunlu hale getirilmelidir. İlk iki yıl oyun ağırlıklı çeşitli etkinliklere yer verilerek beyin gelişimi, bilişsel, dil, fiziksel-motor, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında gelişimsel desteklemeye önem verilmeli, erken çocukluk dönemi özelliklerinin devam ettiği son iki yılda etkinlikler ve oyunlar yanında okuma-yazma, dört işlem ve bilgiye ulaşma becerisi kazandırılmalı; değerler eğitimine yoğunlaşılmalıdır.

Yeni sistemi öğretmenlere anlatmak ve kavratmak için eğitim akademileri üniversitelerde görevli eğitim bilimleri uzmanlarının sürdüreceği seminerler ve medyadaki yoğun tartışmalardan yararlanılmalıdır. Aile kurumunu bir eğitim kurumu olduğu ve okulla ailenin ciddi işbirliği yapmaları gerektiği konusunda anlayış değişimi gerçekleştirilmelidir.

Aile Eğitimi Merkezlerinde anne-babalara okuldaki eğitime katılımlarını sağlamaya ve yeni eğitim sistemini öğretmeye ve aileyi bir eğitim kurumu haline getirmeye yönelik seminer programlarının sistemli olarak sürdürülmesine önem verilmeli ve bu konuda medyadan yararlanılmalıdır.

Yeni sistemde derslerin içerikleri yeniden düzenlenmeli, ezber bilgiden uzak durularak okullar çocukların neşeyle koşup oynadıkları güler yüzlü kurumlar haline getirilmelidir. İlk kademedeki performans değerlendirme yollarından yararlanılmalıdır. Temel bazı bilgilerin dışında bilgi yüklemesi yapılmamalı, öğrencilerin eleştiren, araştıran, soruşturan, proje geliştiren, okuyan, öyküler yazan, milli kültürü özümlemiş ve çağdaş değerleri yaşatan bireyler olması amaçlanmalıdır.

Sonuç

Yukarıda ifade edildiği gibi ülkemizin eğitim sorunlarının çözümsüzlüğe itilmesinin temelinde erken çocukluk eğitiminin savsaklanması vardır. 1920 öncesi Avrupadaki eğitim

uygulamalarının etkisiyle sıbyan mekteplerine çok önem verilmişken 1920-1960 yılları arasında ilköğretim öncelikli bir eğitim anlayışı tercih edilmiş; 1960-2000 yılları arasında okullaşma oranlarında yetersiz de olsa bir artış gözlenmiştir. 2000’li yıllarda erken çocukluk eğitiminde okullaşma oranlarının artırılması konusunda önemli gelişmeler gerçekleştirilmiş ancak 4+4+4 diye benimsenen eğitim reformunda bu gelişmelerin devamını sağlayacak düzenlemeler ihmal edilmiştir.

Kaynakça

- Başal H. A. (1998) *Okul Öncesi Eğitime Giriş*, Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
- Bertan, M., Haznedaroğlu, D., Koln, P., Yurdakök ve K. Güçüz, B.D. (2009) “Ülkemizde erken çocukluk gelişimine ilişkin yapılan çalışmaların derlenmesi (2000-2007),” *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 52: 1-8
- Bilir, Ş., Arı, M. Gönen, Üstün, E. ve Pekçağlayan, N. (1998) *Okulöncesi Eğitimcisinin Rehber Kitabı*, Ankara: Aşama Ltd. Şti.
- Demiröz, T. (2012) “2011-2012 Okul Öncesi Eğitimde Okullaşma Oranı Ve Öneriler,” www.doktorsitesi.com Erişim T.26.03.2013
- Derman M.T. ve Başal H. (2010) “Cumhuriyetin İlanından Günümüze Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretimde Niceliksel ve Niteliksel Gelişmeler,” *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(11).
- Fisher, R. (2003) “Understanding Creativity: A Challenging Concept. Primary Leadership,” Paper, 10 September. London: NAHT.
- Gardner, H. (1993) *Creating Minds. An anatomy of creativity through the lives of Picasso, Einstein, Stravinsky, Elliot, Graham, and Gandhi*, New York: Harper-Collins.
- Gönen, M. (1990) “Çocuğun Gelişmesinde Okulöncesi Eğitimin Önemi,” *Okulöncesi Eğitim Dergisi*, 39: 6–10.
- MEB (2000) *2001 Yılı Başında Milli Eğitim*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB (2006) *Türkiye Eğitim İstatistikleri 2005–2006*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara. http://sgb.meb.gov.tr/daireler/istatistik/Turkiye_Egitim_Istatistikleri_2005_2006.pdf (Erişim tarihi 04.05.2011)
- Mustarda J. F. (2002) “Early Child Development and the Brain- the Base for Health, Learning, and Behavior throughout Life,” in: Young M. E (eds.) *From Early Child Development to Human Development: Investing in Our Children’s Future*, Washington DC, The World Bank: 23-62.

- Oguzkan, Ş. ve Oral, G. (2003) *Okul Öncesi Eğitimi*, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi.
- Oktay, A.(1999) *Yaşamın Sihirli Yılları: Okulöncesi Dönem*, Epsilon, İstanbul
- Öz, F. (1983). “Okulöncesi Eğitim,” *Cumhuriyet Döneminde Eğitim*, (Ed. H. Sağlam), İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Özmert, E.N. (2005) “Erken Çocukluk Gelişiminin Desteklenmesi-I: Beslenme,” *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 48: 179-195
- UNICEF. (2001) *Dünya Çocuklarının Durumu Raporu, Erken Çocukluk Dönemi*, Ankara,
- Ural, M. (1986) *Ülkemizde Okulöncesi Eğitimin Yeri ve Önemi*, İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Ural, O. (2003) “Eğitimin Psikolojik Temelleri,” (Ed:M.Ç.Özdemir) *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Ankara, Asil Yayıncılık.
- Yavuzer, H. (1989) *Ana- Baba ve Çocuk*, İstanbul, Remzi Kitabevi.
- Yörükoğlu A. (1992) *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk*, İstanbul, Özgür Yayıncılık